

26.35x13.45	1	12	עמוד	הפלט	07/01/2021	75781795-9
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260						

ברקע ההכרזה האירנית על פיתוח מואץ של הגרעין

חשש בישראל: 'אנשי אובמה' ישפיעו על מדיניותו של ביידן

■ מאת י. בן דוד

כמה מיועציו הבכירים של ראש הממשלה בנימין נתניהו הביעו לאחרונה חשש מההשפעה שתהיה ליוצאי ממשל אובמה, ובהם גם שר החוץ האמריקני לשעבר, ג'ון קרי, וליועצת לביטחון לאומי לשעבר, סוזן רייס, על מדיניותו של הנשיא הנכנס, ג'ו ביידן, בנושא האיראני.

על פי הדיווח בכלי התקשורת, שגריר ישראל היוצא בווינגטון, רון דרמר, אחד האנשים הקרובים ביותר לנתניהו, אמר לכמה מבני שיחו בווינגטון כי הוא מודאג מכך שקרי ורייס עלולים להשפיע על מדיניות החוץ של ביידן.

בוואלה ניוז דווח, כי במקביל, גורמים במטה לביטחון לאומי במשרד ראש הממשלה הביעו גם כן דאגה בשיחות סגורות מפני ההשפעה של "אנשי אובמה" על מדיניותו של ביידן. אחד מיועציו של נתניהו אמר כי הוא חושש גם לגבי קרי ורייס, אבל במיוחד לגבי מינויה של וונדי שרמן לתפקיד סגנית

שר החוץ. שרמן עמדה בראש צוות המו"מ של הנשיא לשעבר, ברק אובמה, לשיחות על הסכם הגרעין עם איראן. בכיר בצוותו של ביידן אמר לכלי התקשורת בישראל כי לכל אורך הקריירה הציבורית שלו הנשיא הנבחר היה אחד התומכים הגדולים ביותר של ישראל. הוא אמר כי ביידן, סגנית הנשיא הנבחרת והיועצים שלהם מאמינים שהיחסים בין שתי המדינות שלנו מושגים רשום באינטרסים אסטרטגיים ובערכים משותפים, ועליהם להישאר עמוקים

ולהתעלות מעל עניינים פוליטיים פני-מייים. ממשל ביידן-האריס לא רק יחזק את היחסים בין ישראל לארצות הברית אלא גם יבטיח שהם זוכים לתמיכה דו-מפלגתית. גורמים מדיניים ציינו כי הדאגה בסביבת נתניהו נובעת מהגישה הביקורתית שהייתה לקרי ולרייס כלפי מדיניות ממשלת ישראל ומהמדיניות בה נקטו בתקופת אובמה בנושא החשוב ביותר לנתניהו - הגרעין האיראני. כאשר קרי כיהן כשר החוץ של ארצות הברית היו

היחסים בינו לבין נתניהו מתוחים מאוד - במיוחד בשל מחלוקות בנושא האיראני, אבל גם סביב הסוגייה הפלשתינית. רוב יועציו של ביידן לנושא מדיניות חוץ שירתו בעבר בממשל אובמה, וחלקם, כמו שרמן, היו מעורבים בגיבוש הסכם הגרעין עם איראן. בעוד שאנשיו של נתניהו מודאגים מקרי ורייס, יש להם פחות דאגות לגבי היועץ לביטחון לאומי של ביידן, ג'ייק סאליבן, ושר החוץ, אנתוני בלינקן.

סאליבן אמר ביום ראשון בריאיון לרשת CNN כי הנשיא הנכנס מתכוון לחזור להסכם הגרעין אם איראן תחזור ליישם אותו בצורה מלאה. לדברי סאליבן, בשלב הבא ארצות הברית תרצה להיכנס למו"מ עם איראן על הסכם נוסף ורחב יותר. העמדה הזו מציבה את ביידן בנתיב של עימות עם נתניהו - שמתנגד לחזרה להסכם הגרעין מ-2015.

הגורמים הוסיפו כי המציאות אותה יקבל ביידן הופכת מורכבת יותר ויותר כימים האחרונים. ביום שני הודיעה

איראן כי היא חידשה את ייצור האורניום המעושר לרמה של 20%. המשטר בטהראן אף מאיים כי בשלב הבא הוא יגרש חלק מפקחי האו"ם שפועלים באתרי הגרעין שלו. השבוע אמר השר צחי הנגבי כי ישראל צריכה להגיב לעובדה שאיראן מאיצה את תכנית הגרעין שלה, בהתקפה צבאית על מתקני הגרעין האיראנים, כיוון שהעולם יושב בחיבוך ידיים.

המכון למדיניות ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי בהרצליה, בראשו עומד עמוס גלעד, פרסם ביום ראשון מסמך מדיניות, בו קרא לממשלת ישראל להיכנס לדיאלוג שקט עם ממשל ביידן בנושא האיראני ולהימנע מעימות פומבי שעלול להזיק לישראל.

עד כה לא היו מגעים רשמיים בין ממשלת ישראל לממשל הנכנס של ביידן ולא ברור מי הגורם הישראלי שיהיה אחראי לניהול הדיאלוג עם הבית הלבן בסוגיה האיראנית. שם אחד שעלה בהקשר הזה הוא של ראש המוסד, יוסי כהן.